

Štatút

„Index - Indexový negarantovaný dôchodkový fond

ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.“
(skrátенý názov: „Index - Indexový negarantovaný d.f. ING
dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.“)

- [Preambula](#)
- [Článok I Úvodné ustanovenia](#)
- [Článok II Dôchodkový fond](#)
- [Článok III Dôchodková správcovská spoločnosť a správa dôchodkového fondu](#)
- [Článok IV Depozitár a odpata za výkon činnosti depozitára](#)
- [Článok V Rozhodné právo](#)
- [Článok VI Investičná stratégia](#)
- [Článok VII Zásady hospodárenia s majetkom v dôchodkovom фонде](#)
- [Článok VIII Určenie čistej hodnoty majetku dôchodkového fondu](#)
- [Článok IX Dôchodková jednotka](#)
- [Článok X Odplata ING DSS](#)
- [Článok XI Zdaňovanie](#)
- [Článok XII Zmena Štatútu a spôsob informovania o týchto zmenách](#)
- [Článok XIII Zmeny informačného prospektu dôchodkového fondu a spôsob informovania o týchto zmenách](#)
- [Článok XIV Všeobecné ustanovenia](#)
- [Príloha](#)

Preambula

Týmto Štatútom sa upravujú a ustanovujú pravidlá a spôsob investovania, investičné nástroje, rizikový profil, zameranie a ciele investičnej stratégie a zloženie portfólia Index - Indexového negarantovaného dôchodkového fondu ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s. Tento Štatút obsahuje aj ďalšie informácie a skutočnosti rozhodujúce pre sporiteľov a poberateľov dôchodkov starobného dôchodkového sporenia.

Článok I Úvodné ustanovenia

1. Tento Štatút nadobudol účinnosť dňa 1. 4. 2012, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Národnej banky Slovenska zo dňa 12. 3. 2012 pod číslom konania ODT-418/2012-1 o zmene povolenia na vznik a činnosť ING dôchodkovej správcovskej spoločnosti, a. s., so sídlom na Trnavskej ceste 50/B, 821 02 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 35 902 981, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č.: 3434/B (ďalej len „ING DSS“).
2. Zmena Štatútu pod poradovým číslom I. nadobudla účinnosť dňa 1. februára 2013 a bola schválená na základe rozhodnutia Národnej banky Slovenska vydaného dňa 11. januára 2013 pod číslom konania ODT-13087-4/2012-1, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15. januára 2013.

Článok II Dôchodkový fond

1. Názov dôchodkového fondu je „Index - Indexový negarantovaný dôchodkový fond ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.; skrátенý názov: Index - Indexový negarantovaný d.f. ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.“ (ďalej len „dôchodkový fond“).
2. Dôchodkový fond bol vytvorený v okamihu pripísania prvého príspevku na bežný účet dôchodkového fondu u depozitára dňa 13. apríla 2012. Dátum založenia dôchodkového fondu je 1. apríl 2012.
3. Dôchodkový fond nemá právnu subjektivitu a je vytvorený na neurčitý čas.
4. Majetok v dôchodkovom фонде nie je súčasťou majetku ING DSS. Majetok v dôchodkovom фонде je spoločným majetkom sporiteľov, pričom podiel sporiteľa na tomto majetku je vyjadrený pomerom dôchodkových jednotiek na osobnom dôchodkovom účte sporiteľa ku všetkým dôchodkovým jednotkám tohto dôchodkového fondu.
5. Majetok v dôchodkovom фонде a hospodárenie s týmto majetkom sa eviduje oddelene od majetku a hospodárenia ING DSS a od majetku a hospodárenia s týmto majetkom v iných dôchodkových фонdoch, ktoré ING DSS vytvorila a spravuje.

Článok III Dôchodková správcovská spoločnosť a správa dôchodkového fondu

1. Dôchodkový fond spravuje ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s., so sídlom na Trnavskej ceste 50/B, 821 02 Bratislava, IČO: 35 902 981.
2. ING DSS vznikla dňa 8. októbra 2004 ako akciová spoločnosť, a je zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č.: 3434/B.

Článok IV Depozitár a odpata za výkon činnosti depozitára

1. Depozitárom majetku v dôchodkovom фонде je Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31320155 zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka č.: 341/B (ďalej len „depozitár“).
2. Odpata za výkon funkcie depozitára je 0,025% p.a. z čistej hodnoty majetku v dôchodkovom фонде. K odpate je účtovaná DPH v zmysle aktuálnych právnych predpisov.
3. Okrem odpaty podľa predchádzajúceho odseku bude ING DSS platiť depozitárovi poplatky, náklady za ďalšie služby depozitára, najmä za vedenie bežných účtov, vedenie účtov majiteľa cenných papierov, správu a úschovu cenných papierov, prípadne za ďalšie služby poskytnuté depozitárom.

Článok V Rozhodné právo

Zriadenie, vznik a činnosť ING DSS, vytvorenie a správa dôchodkového fondu, právne vzťahy a z nich vyplývajúce práva a povinnosti týkajúce sa vytvorenia a správy dôchodkového fondu ING DSS sa spravujú zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky.

Článok VI Investičná stratégia

1. Cieľom investičnej stratégie je kopírovať výkonnosť referenčnej hodnoty zloženej z akciového indexu, ktorým je v 100% zastúpení finančný index EURO STOXX 50, s čo možno najnižšou odchýlkou, a to predovšetkým prostredníctvom cenných papierov zahraničných subjektov kolektívneho investovania, ktorých hodnota je naviazaná na hodnotu finančného indexu burzy cenných papierov alebo zahraničnej burzy cenných papierov so sídlom v členskom štáte.
2. Majetok v dôchodkovom фонде môžu tvoriť:
 - a) podielové listy otvorených podielových fondov a cenné papiere zahraničných subjektov kolektívneho investovania spĺňajúcich požiadavky právne záväzných aktov Európskej únie
 - b) cenné papiere iných zahraničných subjektov kolektívneho investovania ako uvedených v písm. a), za predpokladu splnenia podmienok stanovených v zákone č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“)
 - c) peňažné prostriedky na bežnom účte a na vkladovom účte u depozitára alebo na vkladových účtoch a bežných účtoch v bankách alebo pobočkách zahraničných bánk so sídlom v SR, v inom členskom štáte alebo nečlenskom štáte, ak táto banka alebo pobočka zahraničnej banky podlieha dohľadu; výnos z takýchto peňažných prostriedkov je úročený pevnou úrokovou sadzbou alebo variabilnou úrokovou sadzbou
 - d) pohľadávky a záväzky vznikajúce pri obchodoch určených výlučne na obmedzenie úrokového rizika, menového rizika alebo iného rizika súvisiaceho s majetkom v dôchodkovom фонде, ak tieto obchody slúžia na zabezpečenie majetku voči trhovému riziku alebo na zmiernenie trhového rizika a na udržanie hodnoty podkladového aktíva v majetku v dôchodkovom фонде
 - e) kapitálové cenné papiere, ktoré sú súčasťou finančného indexu burzy cenných papierov alebo zahraničnej burzy cenných papierov so sídlom v členskom štáte alebo ktoré sú súčasťou iného finančného indexu v zmysle zákona, ak je názov takéhoto finančného indexu spolu s ďalšími náležitosťami uvedený v štatúte dôchodkového fondu
 - f) cenné papiere, ktorých hodnota je naviazaná na hodnotu finančného indexu burzy cenných papierov alebo zahraničnej burzy cenných papierov so sídlom v členskom štáte alebo iného finančného indexu v zmysle písm. e), a ktoré sú zároveň podielovým listom otvoreného podielového fondu alebo cenným papierom zahraničného subjektu kolektívneho investovania alebo cenným papierom iného zahraničného subjektu kolektívneho investovania
 - g) finančné deriváty, s ktorými je spojené právo na finančné vyrovnanie a ktoré sú obchodované na regulovanom trhu uvedenom v § 81 ods. 1 písm. a) zákona alebo finančné deriváty uzatvorené mimo regulovaného trhu za podmienok stanovených v zákone. Protistranou pri obchodoch s finančnými derivátmi uzatvorenými mimo regulovaného trhu je finančná inštitúcia, ktorá podlieha dohľadu nad obozretným podnikaním. Finančnou inštitúciou pri obchodoch s finančnými derivátmi uzatvorenými mimo regulovaného trhu môže byť banka so sídlom na území Slovenskej republiky alebo zahraničná banka so sídlom v členskom štáte alebo v nečlenskom štáte alebo subjekty so sídlom mimo územia Slovenskej republiky s obdobným predmetom činnosti.
3. Pravidlá obmedzenia a rozloženia rizika vo vzťahu k investíciám uskutočňovaným z majetku a do majetku v tomto dôchodkovom фонде a vo vzťahu k protistranám pri obchodoch s finančnými derivátmi bližšie stanovuje zákon.

Článok VII Zásady hospodárenia s majetkom v dôchodkovom фонде

1. ING DSS vykonáva správu majetku v dôchodkovom фонде samostatne, vo vlastnom mene, v záujme sporiteľov a poberateľov dôchodkov starobného dôchodkového sporenia a v záujme ich ochrany. Správu dôchodkového fondu vykonáva ING DSS s odbornou starostlivosťou a dodržiavajúc pravidlá obozretného podnikania, koná

- prítom čestne a poctivo a predchádza konfliktu záujmov medzi ING DSS a sporiteľmi a poberateľmi dôchodkov starobného dôchodkového sporenia dôchodkového fondu, medzi sporiteľmi a poberateľmi dôchodkov starobného dôchodkového sporenia dôchodkového fondu navzájom a medzi dôchodkovým fondom a inými dôchodkovými fondmi, ktoré ING DSS spravuje najmä dodržiavaním obmedzení zákona týkajúcich sa nakladania s majetkom v dôchodkovom fonde a zložením portfólia dôchodkového fondu.
- ING DSS investuje majetok v dôchodkovom fonde v súlade s investičnou stratégiou podľa článku VI tohto štatútu pri dodržiavaní pravidiel obmedzenia a rozloženia rizika stanovených zákonom.
 - Ak v dôchodkovom fonde poklesne hodnota dôchodkovej jednotky, ING DSS nie je povinná doplniť hodnotu majetku v dôchodkovom fonde z vlastného majetku.
 - Ak je to nevyhnutné na preklenutie nedostatku likvidity majetku v dôchodkovom fonde, ING DSS môže prijímať v prospech majetku v dôchodkovom fonde peňažné pôžičky a úvery so splatnosťou do jedného roka od vzniku práva čerpať úver alebo pôžičku. Súhrn peňažných prostriedkov z prijatých peňažných pôžičiek a úverov nesmie presiahnuť 5% čistej hodnoty majetku v dôchodkovom fonde ku dňu uzatvorenia zmlúv o pôžičkách a úveroch.
 - ING DSS je oprávnená pri správe majetku v dôchodkovom fonde používať postupy a nástroje zahŕňajúce repo obchody alebo pôžičky cenných papierov, a to len na účely efektívneho riadenia investícií v majetku v indexovom dôchodkovom fonde a za podmienok a dodržania limitov uvedených v tomto štatúte.
 - Referenčná hodnota tohto dôchodkového fondu je určená akciovým indexom EURO STOXX 50 v 100% zastúpení. Určenú referenčnú hodnotu nemožno meniť tri roky od jej určenia. Finančný index EURO STOXX 50, skrátené označenie: SX5E je zložený z 50 akcií verejne obchodovaných spoločností s najväčšou tržnou kapitalizáciou v Eurozóne. Akciový index je denominovaný v mene Euro. Z hľadiska regionálneho členenia sú zahrnuté najmä nasledujúce krajiny: Rakúsko, Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Grécko, Írsko, Taliansko, Holandsko, Portugalsko a Španielsko. Obchodné meno tvorcu finančného indexu: STOXX AG. Aktuálne informácie o vývoji indexu je možné získať na internetovej stránke poskytovateľa indexu: www.stoxx.com.
 - Výkonnosťou referenčnej hodnoty dôchodkového fondu sa rozumie pomer referenčnej hodnoty predchádzajúceho dňa k referenčnej hodnote dôchodkového fondu platnej pre rovnaký deň kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza kalendárnemu mesiacu, pre ktorý sa výkonnosť dôchodkového fondu počíta, znížený o hodnotu 1.
 - Výkonnosťou dôchodkového fondu sa rozumie pomer aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky dôchodkového fondu za predchádzajúci deň k aktuálnej hodnote dôchodkovej jednotky dôchodkového fondu platnej pre rovnaký deň kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza kalendárnemu mesiacu, pre ktorý sa výkonnosť dôchodkového fondu počíta, znížený o hodnotu 1.
 - ING DSS je povinná denne sledovať výkonnosť ňou spravovaného indexového dôchodkového fondu. Najvyššiu prípustnú mieru odchýlky výkonnosti hodnoty dôchodkovej jednotky od výkonnosti referenčnej hodnoty dôchodkového fondu stanovuje zákon.
 - ING DSS je povinná preukázať splnenie podmienky podľa odseku 7 najneskôr do troch pracovných dní kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa preukazuje.
 - V prípade nedodržania najvyššej prípustnej miery odchýlky podľa odseku 7 ING DSS patrí v nasledujúcom kalendárnom mesiaci odplata za správu indexového dôchodkového fondu znížená o 50%.
 - ING DSS je oprávnená v súlade so zákonom účtovať na tarchu dôchodkového fondu odplatu za správu dôchodkového fondu a odplatu za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde podľa článku X tohto štatútu a dane vzťahujúce sa na majetok v dôchodkovom fonde podľa článku XI tohto štatútu (daň a spôsob zdanenia ING DSS určí podľa všeobecne záväzného právneho predpisu platného a účinného v čase plnenia daňovej povinnosti), ako aj ďalšie náklady a poplatky v zmysle príslušných ustanovení zákona. ING DSS je zároveň oprávnená v súlade so zákonom vypočítať a zúčtovať odplatu za vedenie osobného dôchodkového účtu len na účte nepriradených platieb.

Článok VIII Určenie čistej hodnoty majetku dôchodkového fondu

- Čistá hodnota majetku v dôchodkovom fonde je rozdiel medzi hodnotou majetku v dôchodkovom fonde a jeho záväzkami.
- Hodnotu majetku v dôchodkovom fonde tvorí hodnota aktív dôchodkového fondu ocenených v súlade s príslušnou legislatívou.
- Hodnota majetku v tomto dôchodkovom fonde sa určuje metódou reálnej hodnoty.
- ING DSS vypočítava čistú hodnotu majetku dôchodkového fondu každý pracovný deň a jej výšku oznamuje NBS a depozitárovi. ING DSS zverejňuje čistú hodnotu majetku v dôchodkovom fonde raz za týždeň v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou.
- Na účely určenia odplaty za správu dôchodkového fondu sa v deň, za ktorý sa odplata určuje, vypočíta aj predbežná čistá hodnota majetku v dôchodkovom fonde.
- Na účely určenia odplaty za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde sa v deň, za ktorý sa odplata určuje, vypočíta aj druhá predbežná čistá hodnota majetku v dôchodkovom fonde.

- Na účely oceňovania majetku vedeného v cudzej mene sa používa kurz eura voči cudzím menám vyhlásený Európskou centrálnou bankou na deň, za ktorý sa určuje čistá hodnota majetku dôchodkového fondu.

Článok IX Dôchodková jednotka

- Dôchodková jednotka vyjadruje podiel sporiteľa na majetku v dôchodkovom fonde. Hodnota dôchodkovej jednotky sa vyjadruje v eurách a určuje s presnosťou na šesť desiatinných miest.
- Aktuálna hodnota dôchodkovej jednotky je podiel čistej hodnoty majetku v dôchodkovom fonde a počet všetkých dôchodkových jednotiek evidovaných na osobných dôchodkových účtoch všetkých sporiteľov dôchodkového fondu v deň výpočtu.
- ING DSS zverejňuje aktuálnu hodnotu dôchodkovej jednotky raz za týždeň v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou. ING DSS vypočítava aktuálnu hodnotu dôchodkovej jednotky každý pracovný deň a oznamuje jej výšku NBS a depozitárovi.
- Na účely určenia odplaty za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde sa v deň, za ktorý sa odplata určuje, vypočíta aj predbežná aktuálna hodnota dôchodkovej jednotky.

Článok X Odplata ING DSS

- ING DSS je podľa zákona oprávnená účtovať si odplatu za správu dôchodkového fondu, odplatu za vedenie osobného dôchodkového účtu a odplatu za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde.
- Odplata ING DSS za vedenie osobného dôchodkového účtu je 1 % zo sumy príspevkov pripísaného na účet nepriradených platieb pred pripísaním dôchodkových jednotiek na osobný dôchodkový účet sporiteľa.
- Odplata ING DSS za správu dôchodkového fondu za jeden kalendárny rok správy dôchodkového fondu je 0,3% priemernej ročnej predbežnej čistej hodnoty majetku v dôchodkovom fonde. ING DSS je povinná každý pracovný deň určiť pomernú časť odplaty za správu dôchodkového fondu. V ten istý pracovný deň sa zníži o sumu tejto pomernej časti odplaty hodnota majetku v dôchodkovom fonde.
- Odplata za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde sa určuje každý pracovný deň podľa nasledovného vzorca:

$$Ot = K \times NAVt \times ((AHDJt/\max AHDJ t-1) - 1)$$

kde:

Ot je výška odplaty za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde pre deň t

NAVt je druhá predbežná čistá hodnota majetku v dôchodkovom fonde platná pre deň t

AHDJt je predbežná aktuálna hodnota dôchodkovej jednotky platná pre deň t

max AHDJt-1 je maximálna aktuálna hodnota dôchodkovej jednotky dosiahnutá za tri roky predchádzajúce dňu t, najskôr od 1. apríla 2012

K je koeficient na určenie výšky odplaty za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde, výška koeficientu je 0,1

t je pracovný deň bezprostredne predchádzajúci dňu výpočtu odplaty za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde

ING DSS nemá právo na odplatu za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde, ak suma vypočítaná podľa predchádzajúcej vety má zápornú hodnotu. ING DSS v deň určenia odplaty zníži hodnotu majetku v dôchodkovom fonde o vypočítanú sumu odplaty za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde.

- V zmysle príslušných ustanovení zákona ING DSS najmenej raz za mesiac uverejňuje v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou výšku odplát, na ktoré má v zmysle ustanovení zákona nárok.

Článok XI Zdaňovanie

Fond zdaňuje výnosy z investičných nástrojov v majetku dôchodkového fondu vo výške a spôsobom podľa typu investičného nástroja a všeobecne záväzných právnych predpisov platných a účinných v čase plnenia daňovej povinnosti. Výplata prostriedkov pri vzniku nároku na dôchodok bude zdaňovaná podľa všeobecne záväzných právnych predpisov platných a účinných v čase plnenia daňovej povinnosti.

Článok XII Zmena štatútu a spôsob informovania o týchto zmenách

- ING DSS je oprávnená zmeniť, aktualizovať a dopĺňať tento štatút kedykoľvek na základe vlastného uváženia alebo na základe zmeny skutočností rozhodujúcich pre aktuálnosť, pravdivosť a úplnosť údajov obsiahnutých v tomto štatúte, a to v súlade a podľa zákona, na jeho základe a v jeho medziach a v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov (ďalej len „Zmena štatútu“).
- Zmena štatútu podlieha udeleniu predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska na základe žiadosti ING DSS o udelenie predchádzajúceho súhlasu na Zmenu štatútu v zmysle príslušných ustanovení zákona.
- Zmeny štatútu sú účinné 15. dňom od ich zverejnenia na webovom sídle ING DSS, ak nie je ustanovený neskorší dátum účinnosti. ING DSS zverejní na webovom sídle aj dátum uverejnenia zmeny štatútu. ING DSS informuje sporiteľov a poberateľov dôchodkov starobného dôchodkového sporenia o Zmene štatútu zverejnením oznámenia o Zmene štatútu na webovom sídle ING DSS 15 dní pred nadobudnutím účinnosti Zmeny štatútu.

Článok XIII Zmeny informačného prospektu dôchodkového fondu a spôsob informovania o týchto zmenách

1. ING DSS je oprávnená zmeniť, aktualizovať a dopĺňať informačný prospekt kedykoľvek na základe vlastného uváženia alebo na základe zmeny skutočností rozhodujúcich pre aktuálnosť, pravdivosť a úplnosť údajov obsiahnutých v informačnom prospekte, a to v súlade a podľa zákona, na jeho základe a v jeho medziach a v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov (ďalej len „Zmena informačného prospektu“).
2. ING DSS informuje sporiteľov a poberateľov dôchodkov starobného dôchodkového sporenia o Zmene informačného prospektu zverejnením oznámenia o Zmene informačného prospektu na webovom sídle ING DSS, a to spravidla 15 dní pred účinnosťou Zmeny informačného prospektu, najneskôr však jeden deň pred nadobudnutím účinnosti Zmeny informačného prospektu.

Článok XIV Všeobecné ustanovenia

1. Informačný prospekt dôchodkového fondu a Štatút príslušného dôchodkového fondu sa pripájajú k zmluve o starobnom dôchodkovom sporení.
2. Pojmy použité v tomto Štatúte sa vykladajú vo význame definovanom zákonom.
3. ING DSS, za podmienok ustanovených zákonom, môže zveriť inej fyzickej alebo právnickej osobe výkon jednej alebo viacerých činností spojených so správou dôchodkového fondu uvedených v zákone, s výnimkou tých činností, zverenie ktorých zákon nepripúšťa.
4. Predstavenstvo ING DSS schválilo tento Štatút a vyhlasuje, že skutočnosti uvedené v tomto Štatúte sú aktuálne, úplné a pravdivé ku dňu jeho schválenia na znak čoho členovia predstavenstva pripájajú svoje vlastnoručné podpisy.

ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.
konajúca prostredníctvom
Renaty Mrázovej
predsedníčky predstavenstva

ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.
konajúca prostredníctvom
Juraja Dlhopolčeka
člena predstavenstva

Príloha

Príloha - Zoznam búrz alebo iných regulovaných verejných trhov, na ktorých môže ING DSS nadobúdať cenné papiere do majetku v dôchodkovom fonde:

American Stock Exchange Inc. - 86 Trinity Place, New York, NY 10006, 212-306-1000, USA; Amsterdam Exchanges N.V - Euronext Amsterdam, Postbus 19163, NL 1000 GD Amsterdam, Netherlands; Athens Stock Exchange - 10 Sophocleous Street, 105 59 Athens, Greece; Australien Stock Exchange Ltd. - ASX Perpetual Reg. Limited, Level 8, 580 George Str., Sydney NSW, 2000, Australia; Belgrade Stock Exchange, Omladinskih Brigada 1, P. O. Box 214, 11070 Belgrade, Serbia and Montenegro; Bolsa de Barcelona, Paseo Isabel II no. 1, 08003 Barcelona, Spain; Bolsa de Bilbao, Jose Maria Olabarra I, 48001 Bilbao, Spain; Bolsa de Comercio de Buenos Aires, Sarmiento 299, 1353 Buenos Aires, Argentina; Bolsa de Comercio de Santiago, Bandera esq Moneda y call La Bolsa 64, Casilla 123-D Santiago, Chile; Bolsa de Madrid - Plaza de la Lealtad, 1, 28014 Madrid, Spain; Bolsa de Valencia, San Vicente 23, 46002 Valencia, Spain; Bolsa de Valores de Colombia, Apartado Aereo 3584, Bogota, Colombia; Bolsa de Valores de Montevideo, Misiones 1400, Montevideo, Uruguay; Bolsa de Valores de Sao Paulo, Rua XV de Novembro 275, 01013-001 Sao Paulo - SP, Brazil; Bolsa de Valores do Lisboa - Pra_a Duque de Saldanha, n_1 - 5_A, 1050-094 Lisboa, Portugal; Bolsa de Valores do Rio de Janeiro, Praca XV de Novembro #20, 12th floor, 20010 Rio de Janeiro, Brazil; Bolsa Mexicana de Valores, Paseo de la Reforma No. 255, Col. Cuahatemoc, CP 06500 Mexico; Bourse de Bruxelles S.C - Euronext Brussels, Palais de la Bourse, B 1000 Brussels, Belgium; Budapest Stock Exchange - Budapest H-1052, Deák

Ferenc u.5, Hungary; Bucharest Stock Exchange, Doamnei Str 8, Bucharest 70421, Romania; Bulgarian Stock Exchange, 1 Macedonia Square, 1040 Sofia, Bulgaria; Burza cenných papierov v Bratislave - Vysoká 17, 814 99, Bratislava, Slovakia; Burza cenných papírů Praha - Rybná 14, 110 05 Praha 1, Czech Republic; Cairo Stock Exchange, 4a Sherifen Street, Cairo, Egypt; Copenhagen Stock Exchange - Nikolaj Plads 6, P.O. Box 1040, DK-1007 Copenhagen K, Denmark; Cyprus Stock Exchange, Floor 2, Kambou Street, Stvovolos, Nicosia 25427, Cyprus; Deutsche Börse AG - 60485 Frankfurt/Main, Germany; Dubai Financial Market, Dubai World Trade Centre Building, PO Box 9700, Dubai, United Arab Emirates; Euronext LIFFE, Cannon Bridge House, 1 Cousin Lane, London EC4R XX, United Kingdom; Euronext Lisbon, Praca Dugue de Saldanha 1, 50-A, 1050-094 Lisboa, Portugal; Gedung Bursa Efek Jakarta / Jakarta Stock Exchange, Jalan Sudirman Kav 52/53, Jakarta 12190, Indonesia; Helsinki Exchanges - HEX Plc, P.O. Box 361, FIN- 00131 Helsinki, Finland; Chicago Board Options Exchange, LaSalle at Van Buren, Chicago, Illinois 60605, USA; Chicago Stock Exchange Inc. - The Chicago Stock Exchange, One Financial Place, 440 South LaSalle Street, Chicago, Illinois 60605, USA; Iceland Stock Exchange - OMX Nordic Exchange Iceland HF, Laugavegur 182, IS-105 Reykjavik, Iceland; Irish Stock Exchange - The Irish Stock Exchange Limited, 28 Anglesea Street, Dublin 2, Ireland; Istanbul Menkul Kıymetler Borsası, 80860 Istinye, Istanbul, Turkey; Italian Stock Exchange - Borsa Italiana/STAR, Piazza Affari, 6, 20123 Milano, Italy; Kazakhstan Stock Exchange, 050000, 140 mail box, Almaty, Republic of Kazakhstan; Korea Stock Exchange - Mailing Address 33 Yoidodong Youngdeungpoku Seoul, Korea 150977; Kuwait Stock Exchange, Safat, Kuwait 13083, State of Kuwait; Kyrgyz Stock Exchange, Moskovskaya 172, Bishkek 7200010, Kyrgyz Republic; Ljubljana Stock Exchange, Slovenska Cesta 56, 61000 Ljubljana, Slovenia; London Stock Exchange - London Stock Exchange, Old Broad Street, London, EC2N 1HP, Great Britain; Macedonia Stock Exchange, Milto Hadzivasilev Jasmin 20, 91000 Skopje, Republic of Macedonia; Malta Stock Exchange, 27 Pietro Florian Street, Floriana VLT 14, Malta; Moscow Stock Exchange, Miusskay Square 2/2, 125047 Moscow, Russia; NASDAQ - One Liberty Plaza, 165 Broadway, 50th Floor, New York, New York 10006, USA; National Stock Exchange, Exchange Plaza Plot no. C/1, G Block, Bandra - Kurla Complex, Bandra (East), Mumbai 400051, India; National Stock Exchange of Lithuania, Konstitucijos pr. 23, 2600 Vilnius, Lithuania; New York Stock Exchange Inc. - 11 Wall Street, New York, NY 10005, USA; New Zealand Exchange Limited, Level 9, ASB Bank Tower, 2 Hunter Street, PO Box 2959, Wellington, New Zealand; OMX Exchange, Tartu Mnt. 2, Tallin 10145, Estonia; Osaka Securities Exchange, 8-16 Kitahama 1-chome, Chuo-ku, Osaka 541, Japan; Oslo Bors - Tollbugt, 2, N-0152 Oslo, Norway; Philippine Stock Exchange, Exchange Road, Ortigas Center, Pasig City, 1605 Philippines; Riga Stock Exchange, Valnu iela 1, Riga LV-1050, Latvia; Saudi Stock Exchange (Tadawul), NCCI building, North Tower, King Fahd Rd., P. O. Box 60612, Riyadh 11555, Kingdom of Saudi Arabia; SBF - Paris Bourse - Euronext Paris Postbus 19163 Palais de la Bourse 39 rue Cambon NL 1000, France; Shanghai Securities Exchange, 15 Pudong Road South, Shanghai 200120, People's Republic of China; Shenzhen Stock Exchange, 5045 Shennan East Road, Shenzhen 518010, People's Republic of China; Singapore Exchange Ltd., 2 Shenton Way, # 19-00 SGX Centre *1, Singapore 068804, Singapore; Societe de la Bourse de Luxembourg S.A. - 11 Avenue de la Porte- Neuve, BP 165, L-2227 Luxembourg; Swiss Exchange - Selnaustrasse 30, Postfach CH-8021, Zurich, Switzerland; Taiwan Stock Exchange Corporation, 3FB9 - 12F, No. 7, Sec 5, Xinyi Rd, Taipei, Taiwan 11049; The Bursa Malaysia Berhad, Ground, 3rd, 4th & 5th Floors, Exchange Square, Bukit Kewangan, 50732 Kuala Lumpur, Malaysia; The Johannesburg Stock Exchange, Exchange Square 2 Gwen Lane, Sandown, Private Bag X991174, 2146 Johannesburg, South Africa; The Stock Exchange of Hong Kong Ltd., P. O. Box 8888, First Floor, One & Two Exchange Square, Central Hong Kong; The Stockholm Stock Exchange - Stockholmsbörsen, SE-105 78 Stockholm, Sweden; The Tel Aviv Stock Exchange, 54 Ahad Ha'am Street, Tel Aviv 65202, Israel; The Toronto Stock Exchange - Toronto Office, P.O. Box 450, 3rd Floor, 130 King Street W., Toronto, ON, M5X 1J2, Canada; Tokyo Stock Exchange - 2-1 Nihombashi Kabutocho, Chuo-ku, Tokyo 103-8220, Japan; Ukrainian Stock Exchange, Riisky Alley10, 252025 Kiev-25, Ukraine; Warsaw Stock Exchange - Ksiazeczka 4, 00-498, Warsaw, Poland; Wiener Börse AG - Wiener Börse AG, Wallnerstraße 8, A- 1014 Vienna, Austria; Zagreb Stock Exchange, Ksaver 208, 10000 Zagreb, Croatia;".